

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobců: **a) M. P., b) M. E., c) nezl. M. E.**, žalobkyně c) zast. zákonnou zástupkyní žalobkyní a), všichni právně zast. Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou, se sídlem Nádražní 38/8, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2020, č. j. OAM-1029/ZA-ZA12-ZA21-2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 8. 2021, č. j. 62 Az 30/2020 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti částku 9.365 Kč k rukám zástupkyně žalobců Mgr. Beaty Kaczynské, advokátky, se sídlem Nádražní 38/8, Český Těšín, do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 5. 2020, č. j. OAM-1029/ZA-ZA12-ZA21-2019, žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti žalobců o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), s ohledem na to, že žádost je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. e) tohoto zákona, neboť v ní žalobci neuvedli žádné nové relevantní skutečnosti.

[2] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 30. 8. 2021, č. j. 62 Az 30/2020 - 33, uvedené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud uvedl, že žalovaný nedostal povinností, které mu při posuzování žádosti ukládá zákon o azylu. Ve vztahu k závěru, že v zemi původu žalobců nedošlo k zásadní změně, která by mohla zakládat opodstatněnost jejich žádosti, totiž jen uvedl, že „po vyhodnocení citovaných podkladů uzavírá, že v Ázerbájdžánu nedošlo od doby, kdy byla posuzována předchozí žádost, k žádné zásadní změně z hlediska obecné bezpečnostní či politické situace, která by mohla mít vliv na posouzení žádosti“. Z žalobou napadeného rozhodnutí však není zřejmé, ze kterých citovaných podkladů žalovaný vycházel. Rovněž není patrné,

na základě jakých konkrétních skutečností učinil uvedený závěr, neboť žádné zjištěné skutečnosti z citovaných podkladů neuvádí. Není tak možné podrobit přezkumu jeho úvahu, že oproti předchozí politické a bezpečnostní situaci (v době, kdy byla posuzována předchozí žádost žalobců), kterou nadto nijak blíže nepopisuje, nedošlo k žádné zásadní změně. Uvedený deficit činí rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Bylo totiž povinností žalovaného alespoň stručně v základních rysech uvést předchozí a nyníjší závěry o politické a bezpečnostní situaci v Ázerbájdžánu a až v návaznosti na to provést srozumitelnou úvahu ústící v případný závěr, že k žádné zásadní změně v tomto ohledu nedošlo.

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní namítl, že ve svém rozhodnutí jasně uvedl, z jakých informací vycházel při hodnocení politické a bezpečnostní situace v Ázerbájdžánu a žalobkyně a) měla možnost se s nimi seznámit, vyjádřit se k nim a případně předložit další podklady, což neučinila. Z informací o zemi původu byl vyvozen dostatečný závěr o tom, že nedošlo k zásadní změně politické a bezpečnostní situace v zemi původu žadatelů, což bylo v žalobou napadeném rozhodnutí uvedeno. V jeho odůvodnění sice stěžovatel vyjádřil úsudek, že nedošlo k žádné změně situace v zemi původu, pouze stručně, nicméně tím se nedopustil pochybení, neboť jeho tvrzení má oporu ve spisovém materiálu, respektive v dokumentech založených ve správním spise. Z žádného právního předpisu neplyne, že by v základních rysech musel v rozhodnutí provádět rozbor předchozí a současné situace v zemi původu žadatelů, a současně ani nebylo jeho úkolem znovu opakovat informace o jejich domovském státě. Tento postup stěžovatele je plně v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu představovanou například rozsudky ze dne 26. 6. 2019, sp. zn. 6 Azs 15/2019, a ze dne 5. 11. 2020, sp. zn. 9 Azs 231/2020. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalobci se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnili s rozhodnutím krajského soudu a navrhli odmítnutí, případně zamítnutí kasační stížnosti.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním.

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění zákona č. 77/2021 Sb. (dále jen „s. ř. s.“), *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tuto judikaturu je možné přiměřeně aplikovat i na právní úpravu účinnou od 1. 4. 2021. O přijatelnou kasační stížnost se podle

pokračování

tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] V kasační stížnosti stěžovatel netvrdil, že by v posuzované věci nastala některá z prvních tří alternativ zakládajících přesah jeho vlastních zájmů. Nejedná se o otázky dosud nejudikované, judikované nejednotně, popřípadě u nichž by bylo třeba dosavadní judikaturu revidovat. Stěžovatel má jen za to, že závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného je nesprávný a nesouladný s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu. K tomu lze uvést, že i pokud by toto tvrzení stěžovatele bylo důvodné, mohlo by to založit přijatelnost kasační stížnosti jen ve zcela výjimečných případech s ohledem na to, že ani případné pochybení krajského soudu by nemohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Stěžovateli jakožto správnímu orgánu totiž hmotná práva nenáleží.

[9] S ohledem na shora uvedené proto postačí stručně shrnout, že v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, bod 19, se uvádí: *„Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“* (Zdůraznění doplněno.)

[10] K náležitostem odůvodnění správních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyslovil ve své judikatuře. Poukázat lze například na rozsudek ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„[o]bsahem odůvodnění rozhodnutí je především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, dále jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí.“* V odstavci 18. rozsudku ze dne 30. 7. 2013,

č. j. 4 As 76/2013 - 21, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, musí správní orgán v odůvodnění uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Smyslem a účelem odůvodnění je ozřejmit, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, neboť jen tak lze ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, č. 24/1997 Sb. ÚS).“

[11] Závěr krajského soudu vyslovený v napadeném rozsudku, podle něhož je stěžovatel povinen řádně odůvodnit svůj závěr, že v zemi původu žalobců nedošlo od doby rozhodování o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu k zásadní změně politické a bezpečnostní situace relevantní pro posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu, tedy nijak neodporuje ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu k této otázce, naopak je s ní v úplném souladu.

[12] Pokud stěžovatel odkazoval na některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, z nichž dle jeho názoru vyplývá opačný názor, Nejvyšší správní soud uvádí, že konkrétní požadavky na náležitosti odůvodnění se mohou lišit dle skutkových okolností konkrétní věci, např. s ohledem na žadatelem uplatněná tvrzení, na obecně známé skutečnosti či skutečnosti známé stěžovateli z jeho úřední činnosti ohledně vývoje v jednotlivých zemích původu apod. Proto v některých případech postačí stručné zhodnocení otázky změny politické a bezpečnostní situace, v jiných případech, zejména s ohledem na uvedené okolnosti, bude nezbytné hodnocení detailnější.

[13] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci naopak ve věci měli úspěch, proto mají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v plné výši. Tři žalobci byli v řízení zastoupeni advokátkou, která učinila jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedený úkon náleží náhrada odměny ve výši 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Podle jeho ustanovení § 12 odst. 4, jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 %. Po tomto snížení tedy činí výše odměny za každého z žalobců částku 2.480 Kč, tj. za tři zastupované žalobce celkem 7.440 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za tento úkon právní služby 300 Kč. Zástupkyně žalobců doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. náhrada nákladů řízení

pokračování

ve výši 7.740 Kč zvyšuje o částku odpovídající této dani ve výši 1.625 Kč a činí celkem 9.365 Kč. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl o povinnosti stěžovatele zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti tuto částku v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu